

**Den islandske præsidents
Ólafur Ragnar Grímssons
tale ved frokosten til ære for den danske statsminister,
Anders Fogh Rasmussen
den 10. april 2003**

Det er med stor glæde, at vi modtager Danmarks statsminister og fru Anne Mette Rasmussen her på Bessastaðir, det sted som på mange måder forbinder Islands og Danmarks historie.

Stiftamtmanden, kongens repræsentant, boede her i århundreder. Kongsgården på Bessastaðir var administrationens centrum her i landet, og blandt vigtigere arkæologiske fund i senere tid var, da kongsgården kom til syne ved restaurering af gulvet her i spisestuen i dette gamle hus for tretten år siden. Vi kan derfor glæde Danmarks statsminister med, at han nu i bogstavelig forstand sidder oven på den gamle kongsgård. Bagefter kan vi endda gå ned i den arkæologiske kælder og indånde den ældgamle dansk-islandske historie, som her er bevaret, ja, og se ind i fængselscellen, fangehullet på Bessastaðir, som islændingene kaldte det, fangehullet hvor mine ulykkelige landsmænd blev indespærret, inden de blev sendt til København, hvor man havde mere avancerede fængsler.

Vi kan også fornemme historien her i spisestuen, for det var her undervisningen i Bessastaðaskolen foregik for knap to hundrede år siden. Dette gamle hus var netop dengang landets vigtigste uddannelsesinstitution. Og samtaler mellem lærerne og eleverne om det islandske sprogs genrejsning, om reaktionen på de

politiske begivenheder i Europa lagde grunden til den islandske selvstændighedsbevægelse, den mærkværdigste tid i den dansk-islandske historie. Ja, endda den mærkværdigste tid blandt alverdens selvstændighedsbevægelers historie, for kampen bestod kun i ord, tale og skrift, møder og udgivelser med henvisning til lov og ret, men ikke med våben, hverken med sværd eller skydevåben, ingen mistede livet, ingen blev fængslet. Ytringsfriheden blev håndhævet og alle havde ret til at gøre sig gældende. Det var en helt igennem fredelig kamp, hvor de nært beslægtede nationer efterhånden fandt en udvej som har været lykkelig og givende for begge parter.

Danskerne har været og er endnu i begyndelsen af et nyt århundrede islændingenes vigtigste venner, og vi vil altid, også i fremtiden, bevare en stor tak for jeres storsindethed, da de islandske håndskrifter blev sendt hjem til Island. Og endnu engang bringer danskerne os gaver, idet statsministeren nu har overrakt islændingene den første grundlov til forvaring, den grundlov som en af Islands vigtigste digtere har kaldt ”Frihedsskrift i faderhånd”.

Vi har sat stor pris på vores fællesskab i det nordiske samarbejde, vores forbindelser i Nato, i De Forenede Nationer og i samråd ved ændringer i Europa. Den ædelmodighed og oprigtighed som altid har karakteriseret de islandske og de danske magthaveres samarbejde siden republikkens oprettelse, har været bærekraften i den islandske udenrigspolitik, og vi ved, at vi i fremtiden altid kan stole på de særlige venskabsbånd med Danmark.

Til trods for at vi islændinge har valgt en anden slags forbindelse med den Europæiske Union end danskerne, så har vi for nylig med stor opmærksomhed og beundring fulgt med i det danske formandsskab af Unionen. Jeg vil benytte lejligheden her til at lykønske Danmarks statsminister personligt, og Danmarks regering, med dette særdeles frugtbare formandsskab, - en tid som

altid vil være tilknyttet vigtige milepæle i Europas udvikling i et nyt århundrede.

Jeg vil håbe at dette besøg vil give vore gæster indsigt i islændingenes allerede opnåede resultater og vore planer for fremtiden. Og ét er vist, at uanset hvilke omvæltninger, der måtte ske i verden, så vil venskabet mellem Island og Danmark evigt bestå.

Kære gæster, jeg beder jer løfte jeres glas til ære for Danmarks statsminister Anders Fogh Rasmussen og fru Anne-Mette Rasmussen, og til ære for den enestående forbindelse mellem Danmark og Island